

ПРОТОКОЛ № 4
засідання Ради безбар'єрності при виконавчому комітеті
Чернігівської міської ради

від 18 лютого 2026 року

м. Чернігів

Присутні: Атрощенко О.А., Алексеева М.М.,
Калюжний С.С., Марчук І.П., Количева Л.П.,
Лашук Н.В., Мельник О.М., Новобранець П.С.,
Потапенко Г.М., Рижий О.М., Ромашко О.О.,
Сивенко Л.М., Степурко Н.М., Шикун Ю.О.

Відсутні: Безбородько С.О., Горний Ю.Б., Гусак
Р.В., Довбиш С.С., Ісаєнко Т.А., Кремльов
В.О., Лесніца А.В., Лисенко О.Ю., Лазаренко
О.В., Підмогильна О.В., Приходько В.О.,
Ткаченко Н.М., Шкуріна Л.Г.

Запрошені: Булка В.В., Кірчата В.О., Рижа А.В.,
Семеняга Н.О., Тертененко І.С.

Порядок денний:

1. Про склад робочої групи для проведення обстеження та оцінки (з фотофіксацією) ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення на затвердженому безбар'єрному маршруті від Національного університету «Чернігівська політехніка» по проспекту Левка Лук'яненка до Комунального некомерційного підприємства «Чернігівська міська лікарня №2» Чернігівської міської ради.

2. Визначення переліку об'єктів фізичного оточення на затвердженому безбар'єрному маршруті для подальшої оцінки ступеня безбар'єрності та нанесення на картографічну основу.

3. Методичні рекомендації щодо облаштування безбар'єрного доступу до об'єктів бізнесу.

Розгляд питань порядку денного:

1. Про склад робочої групи для проведення обстеження та оцінки (з фотофіксацією) ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення на затвердженому безбар'єрному маршруті від Національного університету «Чернігівська політехніка» по проспекту Левка Лук'яненка до Комунального некомерційного підприємства «Чернігівська міська лікарня №2» Чернігівської міської ради.

СЛУХАЛИ:

Олександр Атрощенко, подякував представникам бізнесу міста, які відгукнулись на запрошення бути присутніми і ознайомитись з інформацією щодо «Руху без бар'єрів».

Інформував, що на попередньому засіданні був визначений безбар'єрний маршрут, який проходитиме по проспекту Левка Лук'яненка, від Чернігівської політехніки до міської лікарні №2. Запропонував розпочати з цього маршруту, і далі застосовувати для інших об'єктів, які розташовані у місті Чернігові. Запропонував включити до складу Робочої групи представників: управління архітектури та містобудування міської ради; управління житлово-комунального господарства міської ради; управління транспорту, транспортної інфраструктури та зв'язку міської ради; департаменту соціальної політики міської ради; громадських організацій, а також осіб з інвалідністю. Це необхідно для того, щоб у майбутньому прийняті рішення не суперечили думці містян. І ця робоча група повинна бути, перш за все, ефективною. У деяких містах такі робочі групи вже створені. На попередньому засіданні визначили, що Робочу групу очолить начальник управління архітектури та містобудування Чернігівської міської ради – головний архітектор міста – Сергій Калюжний. Акцентував увагу на тому, що будь-які елементи облаштування середовища не повинні порушувати загальний дизайн-код міста.

Сергій Калюжний повідомив, що наразі триває відбір представників до робочої групи, яка проводитиме обстеження та оцінку ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного середовища на маршруті із фотофіксацією. Відповідні запити вже розіслані організаціям, розташованим уздовж маршруту. Запропонував продовжити строк формування робочої групи до 1 березня 2026 року.

ВИСТУПИЛИ:

Ірина Марчук нагадала, що безбар'єрність стосується різних аспектів життєдіяльності людини. Наразі питань із цього напрямку чимало, і фахівці активно працюють над покращенням доступності міських об'єктів для всіх громадян.

ВИРІШИЛИ: з урахуванням зауважень та пропозицій продовжити формування складу Робочої групи для проведення обстеження та оцінки (з фотофіксацією) ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення до 1 березня 2026 року.

Голосували «за» одноголосно.

2. Визначення переліку об'єктів фізичного оточення на затвердженому безбар'єрному маршруті для подальшої оцінки ступеня безбар'єрності та нанесення на картографічну основу.

СЛУХАЛИ:

Сергій Калюжний, акцентував увагу на тому, що метою створення безбар'єрних маршрутів є забезпечення доступності, комфорту та безпеки самостійного пересування маломобільних груп населення (зокрема, осіб з інвалідністю, осіб похилого віку, осіб з дитячими візками та інших категорій фізичних осіб), їх доступу до інфраструктури. З урахуванням пункту 8 Порядку створення безбар'єрних маршрутів у населених пунктах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2025 р. № 1007 (далі – Порядок) та відповідно до визначених точок початку та закінчення безбар'єрного маршруту, а також його протяжності у кілометрах, запропоновано визначити тип безбар'єрного маршруту за схемою просторової організації – лінійний або кільцевий. Визначений Радою безбар'єрності маршрут – кільцевий.

Відповідно до пункту 6 Порядку створення безбар'єрних маршрутів у населених пунктах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2025 р. № 1007 до безбар'єрного маршруту включаються об'єкти фізичного оточення, а саме:

- вулично-дорожньої мережі - вулиці, дороги та інші проїзди, тротуари, пішохідні та велосипедні доріжки, пішохідні переходи, автостоянки тощо;
- благоустрою відповідно до статті 13 Закону України “Про благоустрій населених пунктів”;
- транспорту та транспортної інфраструктури - транспорт загального користування (залізничний, морський, річковий, автомобільний і авіаційний, а також міський електротранспорт, у тому числі метрополітен), зупинки маршрутного транспорту, залізничні вокзали та залізничні станції з пасажирською інфраструктурою, автовокзали та автостанції, порти та причали, точки надання послуг придорожнього сервісу;
- житлового фонду, зокрема багатоквартирні будинки, готелі, гуртожитки та інші об'єкти житлового призначення;
- будівлі державних органів та органів місцевого самоврядування, комунальних установ, центрів надання адміністративних послуг, закладів освіти, закладів охорони здоров'я, закладів культури, закладів соціального захисту населення, будівель та споруд спортивної інфраструктури та інші громадські будівлі;
- будівлі та споруди закладів торгівлі, аптек, закладів громадського харчування, банківських установ, поштових відділень, кінотеатрів, концертних залів та інші об'єкти нежитлового призначення.

До безбар'єрного маршруту включаються об'єкти державної, комунальної та приватної власності (за згодою управителя об'єкта). Зазначив про попередній перелік об'єктів, на яких буде проведена оцінка ступеня безбар'єрності та створена картографічна основа. Першими розпочнуть з

великих організацій соціального значення: НУ «Чернігівська політехніка», Чернігівської обласної бібліотеки для дітей, ЦНАП міста Чернігів, КНП «Сімейна поліклініка» та КНП «Чернігівська міська лікарня №2». Також необхідно визначитися з переліком комерційних об'єктів, які увійдуть до маршруту. Це можуть бути аптеки та заклади громадського харчування. До роботи можуть долучатися й об'єкти транспортної інфраструктури, зокрема, зупинки громадського транспорту.

ВИРІШИЛИ: інформацію доповідача щодо затвердження попереднього переліку об'єктів прийняти до відома.

3. Методичні рекомендації щодо облаштування безбар'єрного доступу до об'єктів бізнесу

СЛУХАЛИ:

Надія Семеняга, головна спеціалістка управління архітектури та містобудування міськради, детально розповіла про правила та можливості облаштування безбар'єрного доступу до об'єктів бізнесу. Зазначила, що статтею 26 Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» підприємства, установи та організації зобов'язані створювати умови для безперешкодного доступу осіб з інвалідністю (у тому числі осіб з інвалідністю, які використовують засоби пересування та собак-поводирів) до об'єктів фізичного оточення. Власники та виробники транспортних засобів, виробники та замовники інформації (друковані засоби масової інформації, телерадіоорганізації тощо), постачальники електронних комунікаційних послуг, виробники радіообладнання та термінального (кінцевого) обладнання повинні забезпечувати надання послуг і виробництво продукту з урахуванням потреб осіб з інвалідністю.

Крім того, звернула увагу, що в Україні діють державні будівельні норми «Інклюзивність будівель і споруд», які встановлюють обов'язкові вимоги до створення безперешкодного доступу для всіх мало мобільних груп населення. Найпоширенішим із способів забезпечення доступності середовища – є застосування пандусів. З досвіду застосування були вироблені певні стандарти влаштування пандусів з метою забезпечення комфортного та безпечного пересування. Вимоги до влаштування пандусів зазначені в окремих положеннях ДБН і є обов'язковими для виконання у всіх громадських місцях.

Зазначила, що відповідно до Порядку влаштування засобів безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до будинків, будівель, споруд будь-якого призначення, їх комплексів та частин, об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури або їх розумного пристосування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 червня 2021 року № 668, визначено механізм влаштування засобів безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до будинків, будівель, споруд будь-якого

призначення, їх комплексів та частин, об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури або їх розумного пристосування.

Звернула увагу на те, що проектування пандусів для осіб з інвалідністю – завдання непросте, оскільки необхідно враховувати не тільки норми і правила, а й особливості будови, для якого розробляється проект. Необхідно звернутися в спеціалізовану компанію, яка в штаті має кваліфікованих співробітників, що мають бути ознайомлені не тільки з технічними вимогами, а й із законодавчими нормами щодо забезпечення доступності.

Ознайомила з презентацією «Рух без бар'єрів», а саме:

- як підприємцям облаштувати безбар'єрний доступ до об'єктів бізнесу;
- безперешкодний доступ для всіх;
- роботи, які не потребують дозволів;
- як має виглядати правильний пандус;
- розумне пристосування;
- де обов'язково важливо врахувати доступність.

Акцентувала увагу на тому, що проект «Рух без бар'єрів» — це не лише про відповідальність органів влади, а й про активну участь приватного сектору. Метою партнерства є об'єднання зусиль громади та бізнесу для створення зручних, безпечних і доступних маршрутів — таких, де кожна людина, незалежно від віку, стану здоров'я чи фізичних можливостей, може безперешкодно отримати необхідні послуги.

ВИРІШИЛИ: інформацію доповідача щодо облаштування безбар'єрного доступу до об'єктів бізнесу прийняти до відома.

Голова Ради

Олександр АТРОЦЕНКО

Секретар Ради

Галина ПОТАПЕНКО